

Muistio

Landes Sonja (VNK)

22.6.2026

EU/17/2026

EU/17/2026-VNK-38

Eurooppa-neuvosto 18.-19.6.2026

Kesäkuun Eurooppa-neuvoston asialistalla olivat Ukraina, Lähi-itä, tuleva monivuotinen rahoituskehys, kilpailukyky ja globaalit taloushaasteet, Euroopan puolustus ja turvallisuus, muuttoliike, laittomat huumausaineet, laajentuminen, Moldova, Länsi-Balkan sekä muut asiat. Pitkältä asialistalta kokouksen keskeisiksi keskustelunaiheiksi nousivat Ukraina, Lähi-itä, tuleva monivuotinen rahoituskehys sekä kilpailukyky ja globaalit talousaiheet.

Ukrainan osalta Eurooppa-neuvosto kävi ensin keskustelut Ukrainan presidentti Zelenskyin kanssa, jonka jälkeen keskustelua jatkettiin Eurooppa-neuvoston jäsenten kesken. Kaikki Eurooppa-neuvoston jäsenet saattoivat taas hyväksyä päätelmät Ukrainasta. Päätelmissä vahvistettiin lisää tukea Ukrainalle sekä lisää painetta Venäjän suuntaan. Laajentumisen osalta kokouksen alla saatiin avattua ensimmäiset neuvotteluklusterit Ukrainan ja Moldovan kanssa. Strategista keskustelua laajentumisesta ja siihen liittyen sisäisistä uudistuksista on tarkoitus käydä lokakuun Eurooppa-neuvostossa.

Lähi-idän osalta esillä olivat Iranin, Libanonin ja Gazan sekä Länsirannan tilanteet. Keskusteluiden taustalla oli muutamaa päivää aiemmin ilmoitettu Yhdysvaltain ja Iranin välinen alustava sopu sotatoimien loppettamisesta ja Hormuzinsalmen avaamisesta. Esille keskusteluihin nousivat myös siirtokuntatuotteet ja ääriäkemyksiä edustavien ministerien listaus.

Tulevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä käydyn keskustelun fokusessa oli Kyproksen ensimmäinen numeroilla varustettu neuvottelulaatikko eli negoboksi. EU-johtajat toivat esille omia painopisteitä jatkotyön valmistelemiseksi. Seuraava puheenjohtajamaa Irlanti jatkaa työtä ja tuottanee uuden neuvottelulaatikon lokakuun Eurooppa-neuvostoon. Tavoitteena on edelleen saavuttaa sopu tulevasta kehyksestä kuluvan vuoden loppuun mennessä.

Kilpailukyvyn ja globaalien taloushaasteiden osalta Eurooppa-neuvosto keskusteli EU:n kilpailukyvyn ja strategisen riippumattomuuden vahvistamisesta sekä yksi Eurooppa, yksi markkina -tiekartan etenemistä yhdessä komission puheenjohtaja Von der Leyenin esityksen pohjalta yhdessä Euroopan parlamentin puhemies Metsolan kanssa. Strateginen keskustelu maailmanlaajuisesta makrotalouden epätasapainosta käytiin illallisen yhteydessä.

Kesäkuun Eurooppa-neuvoston asialistalla olivat Ukraina, Lähi-itä, tuleva monivuotinen rahoituskehys, kilpailukyky ja globaalit taloushaasteet, Euroopan puolustus ja turvallisuus, muuttoliike, laittomat huumaaineet, laajentuminen, Moldova, Länsi-Balkan sekä muut asiat kuten Ebola, eurooppalainen ohjausjakso, Armenia sekä saarten ja rannikkojen yhteisöt.

Eurooppa-neuvosto kävi keskustelun **Ukrainan** presidentti Zelenskyin kanssa. Eurooppa-neuvosto vahvisti tuen Ukrainalle jatkuvan, myös kattavan, oikeudenmukaisen rauhan aikaansaamiseksi. Esillä olivat osallistuminen turvatakuisiin, diplomaattiset toimet, 90 miljardin tukilainan ensimmäiseen maksu, kahdenvälisen tuen jatkaminen sekä sotilaallisen tuen nopeuttaminen.

Ukrainan tuen lisäksi esillä olivat toimet Venäjän painostamisen lisäämiseksi raajan hyökkäyssotansa lopettamiseksi ja rauhan saavuttamiseksi, kuten energiatulojen vähentäminen, varjolaivaston sekä pankkijärjestelmän toimintojen rajoittaminen, 21. pakotepaketti ja pakotteiden kiertämisen estäminen, venäläisten entisten taistelijoiden EU:n sisäiselle turvallisuudelle mahdollisesti aiheuttama uhka sekä Venäjän pitäminen ulkopuolella kansainvälisistä urheilu- ja kulttuuritapahtumista.

Laajentumisen osalta Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen perusasioita koskevan temaattisen kokonaisuuden avaamisesta sekä odotti muiden kokonaisuuksien avaamista.

Keskustelua Ukrainasta jatketaan Eurooppa-neuvoston seuraavassa kokouksessa.

Lähi-idän osalta päätelmissä katettiin Iranin, Gazan ja Länsirannan sekä Libanonin tilanteita. Iranin ja sen lähialueiden tilanteen uhatessa edelleen alueellista ja maailmanlaajuisia turvallisuutta Eurooppa-neuvosto kehotti kaikkia osapuolia pidättyvyyteen, tulitauon kunnioittamiseen ja rauhanneuvotteluiden jatkamiseen. Eurooppa-neuvosto tuomitsi Iranin viimeaikaiset sotilaalliset iskut ja toisti, ettei Iran saa koskaan hankkia ydinasetta.

Merenkulun vapautta tulee kunnioittaa. Eurooppa-neuvosto pyysi jatkamaan työtä rajoittavien toimenpiteiden määrittämiseksi ääriäkemyksiä edustaville ministereille.

Gazan ja Länsirannan tilanteen heikkeneminen ja Gazan humanitaarinen kriisi aiheuttivat vakavaa huolta. Eurooppa-neuvosto on sitoutunut kahden valtion ratkaisuun ja esitti huolensa siitä, että tulitauon täytäntöönpanossa ei ole edistytty. Eurooppa-neuvosto pani merkille komission aikomuksen esittää heinäkuussa vaihtoehtoja koskien laittomien siirtokuntien heikentymään tilannetta.

Libanonin osalta esillä oli muun muassa vakava huoli jatkuvista tulitauon rikkomisista, Hizbollahin hyökkäysten tuomitseminen sekä hätäavun antaminen siirtymään joutuneille.

Tulevan monivuotisen rahoituskehyn osalta Eurooppa-neuvosto kävi keskustelun Kyproksen valmisteleman neuvottelulaatikon pohjalta. Työ jatkuu Irlannin puheenjohtajakaudella. Vuoden 2026 loppuun mennessä neuvotteluiden loppuun saattamisella varmistetaan EU:n rahoituksen keskeytyksetön jatkuminen 2028.

Kilpailukyyn ja maailmanlaajuisen taloushaasteiden Eurooppa-neuvosto keskusteli EU:n kilpailukyyn ja strategisen riippumattomuuden vahvistamisesta sekä arvioi yksi Eurooppa, yksi markkina -tiekartan etenemistä. Strateginen keskustelu käytiin maailmanlaajuisesta makrotalouden epätasapainosta. Keskustelu kilpailukyystä jatkuu lokakuun Eurooppa-neuvostossa.

Euroopan puolustuksen ja turvallisuuden osalta Eurooppa-neuvosto korosti olevan enimmäisistä kiireellisempää tehostaa toimia Euroopan puolustusvalmiuden lisäämiseksi vuoteen 2030 mennessä. Esillä olivat viimeaikaiset droonitapaukset Euroopan itäisellä sivustalla. Itäisen sivustan osalta Eurooppa-neuvosto kehottaa nopeuttamaan toimia uhilta suojautumiseksi.

Muuttoliikkeen osalta Eurooppa-neuvosto arvioi vakiintuneeseen tapaan päätelmiensä toimeenpanon edistymistä myös komission puheenjohtajan kirjeen perusteella.

Laittomien huumausaineiden käytön osalta korostui kokonaisvaltainen, koko yhteiskunnan kattava lähestymistapa sekä ennaltaehkäisy, hoidon saatavuus, yhteiskuntaan sopeutuminen, merellinen ja satamaturvallisuus sekä horisontaalinen pakotejärjestelmä.

Eurooppa-neuvosto aikoo käydä lokakuun kokouksessaan strategisen keskustelun **laajentumisesta**.

Moldovan osalta esillä oli ensimmäisen neuvotteluklusterin onnistunut avaaminen sekä muiden klustereiden avaaminen mahdollisimman pian. EU:n ja Moldovan huippukokous järjestetään 22.6.2026.

Länsi-Balkanin huomioitiin EU:n ja Länsi-Balkanin huippukokous (5.6.2026) sekä Länsi-Balkanin uudistusaskeleet ja asteittainen yhdistyminen Euroopan unioniin.

Muiden asioiden osalta esillä oli **Ebola**, jonka osin Eurooppa-neuvosto kehotti seuraamaan tilannetta sekä totesivat, että viimeaikaiset terveyskriisit korostavat vahvan globaalin terveyshallinnan merkitystä.

Armenian osalta esillä olivat tunnustus vaaliprosessin luotettavuudelle demokraattisten normien mukaisesti sekä ensimmäisen EU-Armenia-huippukokous 5.6.2026 merkillepano.

Eurooppa-neuvosto pani merkille komission tiedonannot koskien **EU:n strategioita saarista ja rannikkoyhteisöistä**.

Eurooppa-neuvosto saattoi **eurooppalaisen ohjausjakson** 2026 päätökseen.

Liitteet Napsauta tähän hiirellä ja kirjoita liitteiden nimet kukin omalle rivilleen. Rivinvaihto enterillä.

Jakelu

Tiedoksi